

Светлана Гладченко

ФЕМИНИЗМ В ИСЛАМСКОМ МИРЕ

Целью данной статьи является ознакомление с некоторыми базовыми идеями наиболее влиятельных исследователей, работающих в области исламского феминизма. Автор определяет понятие и настаивает на актуальности этого вопроса. В работе главной мыслью является то, что само явление исламского феминизма появилось в конце прошлого столетия, и главным его недостатком является неприятие этого термина в связи с тем, что он рассматривался в контексте принятия европейских стандартов. Автор приводит примеры, которые доказывают, что сегодня исламский феминизм является весьма актуальным и используется с учетом социокультурных традиций.

Ключевые слова: ислам, феминизм, женские права, гендерные отношения, традиция.

Svitlana Gladchenko

FEMINISM IN THE MUSLIM WORLD

The purpose of this article is to acquaint with some basic ideas of the most influential and interesting authors, working in the tradition of Islamic feminism. The author defines the concept of urgency and insists interpretation of this issue. In the main idea it is that the phenomenon of Islamic feminism appeared at the end of the last century, and its main disadvantage is the rejection of the term due to the fact that this period was considered through the adoption of European standards. The author provides examples that prove that Islamic feminism today is very relevant and implemented taking into account socio-cultural tradition.

Key words: Islam, feminism, women's rights, gender, tradition.

УДК 272 (477)

Оксана Ворон

ФУНКЦІОНУВАННЯ РИМО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Стаття присвячена дослідженню проблеми функціонування Римо-католицької церкви в умовах дестабілізації суспільно-політичного життя незалежної України. Висвітлено становище Церкви на окупованих територіях східного регіону та анексованого півострова Крим.

Ключові слова: Римо-католицька церква, Україна, анексія Криму, окуповані території, релігійні переслідування.

Україна завжди вирізнялася на світовому просторі як поліконфесійна держава із високим рівнем релігійної толерантності. Проте такий статус почала швидко розхилювати окупаційна політика східного сусіда України – Росії, втручання якої негативно позначилося не лише на політичній ситуації нашої країни, але й на її релігійному житті. Власне, все це і актуалізує тему нашого дослідження.

Мета статті полягає у вивченні становища структурних одиниць Римо-католицької церкви (далі – РКЦ) на окупованих територіях України, зокрема, виявленні проблем, що постали перед нею внаслідок анексії Криму та розгортання військових дій на Донбасі.

Щодо історіографії заявленої проблеми, то сьогодні до вивчення функціонування християнських церков на окупованих територіях прикута увага не лише української та зарубіжної преси, але й когорта дослідників. Серед яких варто згадати М. Васіна, В. Єленського. Проте наукових публікацій, присвячених винятково проблемі функціонування РКЦ на територіях підконтрольних проросійським військовим угрупованням немає. Тому при дослідженні ми спиралися на заяви, свідчення, інтерв'ю та постанови вищого римо-католицького духовенства України.

У межах окупованих територій функціонують структурні одиниці двох римо-католицьких дієцезій – Харківсько-Запорізької (Луганськ, Донецьк) та Одесько-Симферопольської (півострів Крим). Згідно із даними, розміщеними на сайтах дієцезій, у 2013 р. там нараховувалося 19 релігійних організацій РКЦ. З них, 11 – у Донецькому деканаті [17, с. 1] та 8 у Криму [6, с. 1].

Кардинально ситуація змінилася 2014 р., коли під гаслами захисту «русскоязычного населения», розпочато анексію півострова та вторгнення на схід України іноземних військових угруповань «держави-захисниці». З того часу життя практично усіх діючих на Донбасі структурних

одиниць РКЦ паралізовано. Не краща ситуація спостерігалася і у Криму. Так, керівник Одесько-Симферопольської дієцезії, до якої входять римо-католицькі громади півострова та вище кримське духовенство РКЦ, неодноразово заявляли про кількісне зменшення членів римо-католицьких парафій півострова. «Парафіяни виїжджають, – зауважив в одному інтерв'ю архієпископ Б. Бернацький, – у зв'язку з чим майбутнє Католицької церкви на цих теренах є невизначеним» [20, с. 5].

Стурбованість римо-католицьких єпископів викликає і психологічний тиск з боку російських спецслужб на духовенство РКЦ. «Служба безпеки Росії, – повідомляє ординарій Б. Бернацький, починає заангажувати священиків до співпраці. Наразі панує страх і не кожен священик може це витримати. Настільки отруюють людей, що вони бояться потім усього» [20, с. 6]».

Про складність ситуації в Криму неодноразово говорив і єпископ-помічник Одесько-Симферопольської дієцезії Яцек Пиль, котрий опікується римо-католиками півострова. За словами єпископа, на початковому етапі російської окупації священики РКЦ не виїжджали за межі півострова, оскільки не були впевнені у тому, що зможуть повернутися назад. Спілкування із духовенством Одесько-Симферопольської дієцезії (їй підпорядковуються римо-католицькі громади Криму) відбувалося лише у телефонному режимі та через електронну пошту. Навіть посилки із гуманітарною допомогою не пропускали на кордоні [5, с. 2].

Окремою проблемою римо-католиків Криму стала вимога місцевої влади пройти усім релігійним громадам півострова обов'язкову перереєстрацію. Початково (що у кінцевому результаті не вдалося здійснити) місцева влада планувала завершити цю юридичну процедуру до 31 грудня 2014 р. Згодом, наприкінці 2014 р., Держдума РФ, розуміючи неспроможність провести заплановане, поспішно приймає рішення продовжити перереєстрацію до 1 березня 2015 р. Зрештою, усвідомлюючи нереальність виконання релігійними громадами законодавчих поправок, було ухвалено рішення відтермінувати цю процедуру до 1 січня 2016 р. [13, с. 1].

Передбачена процедура перереєстрації юридичних осіб у Криму проводитиметься на основі федерального закону РФ від 5 травня 2014 р. № 124-ФЗ, який, між іншим, містить чимало обмежуючих положень. Зокрема, новим законом визначено низку чинників, наявність яких може слугувати відмовою для реєстрації (а точніше перереєстрації) релігійних громад Криму. Серед них, наприклад, не входження до складу існуючої в Росії централізованої релігійної організації; не проходження державної релігієзнавчої експертизи та невідповідність нової редакції статуту вимогам російського законодавства.

Складність у проходженні перереєстрації вносить і той факт, що згідно федеральному закону РФ від 26 вересня 1997 р. № 125-ФЗ, створити релігійну організацію зі статусом юридичної особи можуть лише громадяни Росії. Тобто, щоб пройти перереєстрацію, римо-католицькі громади повинні мати у своєму складі щонайменше 10 парафіян із російськими паспортами. А це, у свою чергу, змушує віруючих кримчан приймати російське громадянство. У разі відмови – вони фактично позбавляються права на об'єднання у релігійну організацію з правоздатністю юридичної особи.

Окрім того, на відміну від законодавства України, яке не висуває жодних умов для діяльності релігійних громад без статусу юридичної особи, федеральний закон РФ від 26 вересня 1997 р. № 125-ФЗ вимагає від засновників фактично пройти повноцінну процедуру зі створення релігійної громади, навіть задля діяльності без статусу юридичної особи. У підсумку перереєстрація для релігійних організацій Криму означатиме, що надалі вони не зможуть посилатися у своїй діяльності на законодавство України.

Додаткові проблеми римо-католицьким громадам на території Криму створює російська політика щодо іноземців. У Криму лише зареєстровані релігійні громади матимуть право запрошувати іноземних громадян для проведення релігійної діяльності чи душпастирської роботи. Ті священики РКЦ, котрі не є уродженцями Криму, зможуть виконувати свої обов'язки не більше трьох місяців, після чого (терміном на один місяць) зобов'язуються відійти від виконання душпастирських обов'язків і заново звертатися до місцевої влади із проханням про відновлення своєї діяльності.

На сьогодні із проблемою продовження термінів дії посвідок на проживання для іноземних громадян та надання їм дозволу для здійснення душпастирських функцій зіткнулося уже чимало релігійних громад Криму. Приміром, федеральна міграційна служба Росії залишила без настоятеля римо-католицьку парафію Симферополя (о. Петро Росохацький, будучи громадянином Польщі, працював у Криму впродовж 5 років). Незважаючи на обіцяну допомогу від «пр.рора» і «глави» окупованого Криму та гарантування ними проведення перевірки винесеного рішення спецкомісії, священик РКЦ так і не зміг отримати дозвіл на проживання у Симферополі [4, с. 2]. Власне цей випадок вказує на те, що по суті місцева влада Криму неспроможна приймати чи розглядати будь-які рішення не узгодивши їх із РФ. Разом із тим, очевидним є і той факт, що ні в Криму, ані в Росії на сьогодні достеменно не знають як необхідно втілювати заплановані ними

зміни у сфері релігії. З подібною проблемою зіткнулися і греко-католицькі громади півострова, священнослужителів яких піддали вимушеній ротації через «закон» про обмеження перебування на півострові «іноземних громадян» терміном не більше трьох місяців. Щоправда, нові обмеження не стосуються духовенства Української православної церкви Московського Патріархату (далі – УПЦ МП), яке має на півострові особливий привілейований статус і бере безпосередню участь у розбудові «руського мира» в Україні.

Очевидно, без надії на втілення залишаються прагнення римо-католиків Симферополя повернути у власність культові будівлі, що нині використовуються не за призначенням. Окрім того, є загроза для збереження права власності та доступу до культових та інших споруд тих релігійних громад, що не перереєструвалися.

Анексія Криму також внесла адміністративні зміни у функціонування РКЦ на теренах півострова. Так, 22 грудня 2014 р. Апостольський Престол домовився із урядом Росії про те, що з кримських римо-католицьких парафій буде створено пастирський округ, підпорядкований Єпископату РКЦ в Україні та Святому Престолу. Керуватиме ним Центральний орган, який очолить єпископ-помічник Одесько-Симферопольської дієцезії Яцек Пиль. Наданий Апостольською столицею документ затвердив симферопольського єпископа як делегата для вирішення адміністративних питань, надавши йому права ординарія на території Криму. Канонічно ж кримські парафії і надалі належатимуть до Одесько-Симферопольської дієцезії. Такий крок, переконує Я. Пиль, вимушений – іншого варіанту зберегти римо-католицькі громади на території окупованого Криму наразі немає.

Втім, згодом стало відомо, що офіційно зареєструвати пастирський округ як централізовану релігійну структуру, кримським римо-католикам не вдалося. Міністерство юстиції Симферополя, погодивши свої дії з Москвою, постановило, що створити пастирський округ на півострові РКЦ можливо лише за умови перереєстрації усіх своїх парафій. Наразі ж кримські римо-католицькі парафії перебувають у стадії «поновлення» свого «легального» функціонування без місцевого централізованого органа. Власне ця ситуація додатково підтвердила, що Крим стає територією, де легально можуть функціонувати виключно православні парафії.

Поки ж для підтримки життєздатності місцевих парафій РКЦ делегувала на півострів двох священнослужителів з Кам'янець-Подільської дієцезії – о. Валентина Розгона та о. Вадима Варфоломієва. Помітна співпраця і з римо-католицьким духовенством Російської Федерації. Приміром, наприкінці 2014 р. єпископ Я. Пиль зустрічався у Симферополі із єпископом Клеменсом Піккелем. Після чого до Євпаторії делеговано о. Веслава. Втім проблема забезпечення священницьким потенціалом кримських римо-католицьких громад залишається не вирішена. Сьогодні у Криму налічується лише 9 священнослужителів, включно із єпископом Я. Пильом [15, с. 2]. Надалі без духовних наставників продовжують залишатись парафії у таких населених пунктах, як, Джанкой, Лобанове, Кольчугіно та Алушта [1, с.1].

Разом із тим, прагнення вищого духовенства РКЦ залишитися попри все на території окупованого Криму не завжди позитивно оцінюється громадськістю. Не випадково в одному із своїх звернень єпископ Я. Пиль заявив: «Не засуджуйте нас! Це моє головне прохання до українців на материк. Не судить духовенство та вірних, які залишились в Криму. Ми просто хочемо бути добрими християнами. Прагнемо жити у мирі та злагоді зі всіма» [3, с. 6]. Приводом для різкого осуду та полеміки стала зустріч 9 листопада 2015 р. глави католиків Криму єпископа Я. Пилья з представником уряду Севастополя В. Рябих, під час якої римо-католицький єпископ висловив вдячність уряду та губернатору Севастополя «за сприяння у юридичній реєстрації парафії Св. Климента Римського і централізованої організації католиків у Криму та Севастополі – Пастирського Округу». На завершення зустрічі єпископ Я. Пиль вручив розарій, який благословив Папа Франциск, а також передав ікони Св. Івана Павла II, як символ діалогу і турботи про мир [18, с. 2]. Власне, такі дії єпископа, згодом були розцінені в окремих ЗМІ, як співпраця з окупаційним урядом та визнання анексії Криму.

Значно складнішою є ситуація на сході України, де зазнають утисків усі Церкви, окрім УПЦ МП. Релігійні переслідування у зоні бойових дій посилюються після того, як у травні 2014 р. так звана «Донецька Народна Республіка» проголосила православ'я (в особі УПЦ МП) головною релігією регіону та взяла за основу геополітичну концепцію «руського мира». Представники самопроголошеної «ДНР», прийнявши текст власної «конституції», визначили релігійну нетерпимість основою своєї політики. У статті 9 цього «документа» зазначено: «Первісною та панівною вірою є Православна віра..., що сповідується Руською православною церквою (Московський патріархат)» [21, с. 4]. Крім особливого привілейованого статусу Російської православної церкви, будь-яка «небажана» релігія може опинитись поза законом і відповідно до статті 21 цього ж документу: «... ніщо в даній Конституції не обмежує ДНР у праві проведення

політики, спрямованої на захист населення від діяльності релігійних сект відповідно до закону» [7, с. 22].

Також унеможлиблюють функціонування РКЦ на Донбасі систематичні обстріли культових будівель. Приміром, 8 лютого 2015 р. у рік римо-католицького парафіяльного будинку, який прибудований до костелу Св. Йосифа Ремісника в Донецьку, влучив артилерійський снаряд [14, с. 1]. Припинила своє функціонування (улітку 2014 р.) і римо-католицька парафія Луганська. Як повідомив кореспонденту «Інформатора» один місцевий римо-католицький парафіянин, напередодні у костелі з'явилися бійці Болотова і «дуже попросили» припинити богослужіння. У іншому разі бойовики обіцяли прийти знову і черниць «поволокти за волосся каються у православний храм», а священнослужителів-чоловіків – «вигнати з лопатою рити окопи» [2, с. 1].

Здійснюється тиск з боку проросійських бойовиків і безпосередньо на духовенство РКЦ. Ще на початку розгортання військових дій на Донбасі священники стали жертвами викрадень і знущань з боку терористичних угруповань регіону. Зокрема, 27 травня 2014 р., під час вуличної молитви, у Донецьку озброєними сепаратистами був викрадений польський римо-католицький священник-христусовець П. Вітек, який приїхав з Казахстану в Україну задля участі у екуменічному молебні за мир в Україні на площі Конституції в м. Донецьк. За словами священника, його прийняли за польського снайпера, тому шансів залишитися живим у нього практично не було [10, с. 3]. Спочатку його тримали у будівлі обласної державної адміністрації, а пізніше у багажнику перевезли у приміщення СБУ. Звільнили полоненого наступної доби за сприяння Міністерства закордонних справ Польщі, вищого римо-католицького духовенства РКЦ в Україні та безпосередньої участі місцевого православного владики УПЦ МП [11, с. 2].

15 липня 2014 р. у Горлівці на Донеччині бойовики «ДНР» взяли в полон римо-католицького священника, донецького декана В. Вонсовича. Упродовж 11 днів його утримували у захопленій будівлі СБУ [19, с. 7]. Терористи забрали у нього всі документи, автомобіль та гроші, призначені для ремонту храму в Єнакієво. Також чинився психологічний тиск – чотири рази священника виводили на розстріл. Звільнили В. Вонсовича лише 25 липня 2014 р. за умови, що він не повернеться у Горлівку. У разі невиконання вимоги бойовики погрожували розстріляти донецького декана.

Відомо, що після цих випадків вище духовенство РКЦ на деякий час навіть заборонило священнослужителям римо-католицьких дієцезій України їздити на території підконтрольні бойовикам. Зокрема, про це неодноразово говорив єпископ Харківсько-Запорізької дієцезії С. Широкоградюк. Під час ефіру радіо-програми «Архіпастир відповідає» він зауважував: «Я наполягаю на тому, щоб священники, поки йдуть такі страшні бої і викрадають наших людей, покинули ті страшні місця... зараз на тих територіях полюють на католицьких священників... їм не варто проявляти зайвий героїзм, адже парафіян теж залишилося дуже мало – більшість виїхали. Ми не маємо морального права посилати священників на таке безглузде мучеництво. Ми не хочемо, щоб священники були наживкою, щоб їх викрадали, вимагали викуп...» [8, с. 2].

Про численні релігійні утиски та переслідування на територіях так званих «ДНР» і «ЛНР» говорять не лише українські експерти та пересічні свідки трагічних подій на сході, але й закордонні фахівці у сфері релігії. Приміром, США звинуватили в порушенні релігійних свобод терористичні угруповання Донбасу, підтримувані Росією. У щорічному звіті комісії США з міжнародної релігійної свободи (USCIRF), представленому у Вашингтоні 30 квітня 2015 р., повідомлялося, що «4-тисячна група проросійських бойовиків під назвою «Руська Православна Армія», яку очолив колишній російський офіцер військової розвідки, була залучена до релігійних переслідувань» [21, с. 4]. Сепаратисти, що контролюють частини Донецької й Луганської областей, викрадали й били протестантів, католиків, вірних Української православної церкви Київського Патріархату, погрожували їм, а також брали участь в антисемітських діях [16, с. 1].

Позатим, незважаючи на очевидну небезпеку та ризик, римо-католицьке духовенство і надалі продовжує духовно підтримувати не лише переселенців з окупованих територій України (римо-католицькі священники, будучи за межами парафій, організують допомогу людям, які виїжджають з районів, охоплених війною), але й українських військових. Зокрема, перманентною для РКЦ стала присутність її духовенства у зоні АТО. Серед них: Ф. Волністов, С. Серебровський, М. Мишовський, О. Коцюр, О. Оріховський, В. Слободян. Священники відвозять військовим речі, проводять індивідуальні бесіди, роздають розарій, відправляють меси.

З метою збереження життя своїх парафіян на сході України РКЦ взяла безпосередню участь в організації їх перельоту до Польщі. Зокрема на римо-католицьке духовенство покладено завдання інформувати жителів Луганської та Донецької областей про розгортання програми репатріації для поляків на окупованих проросійськими сепаратистами територіях.

З 10 січня до 13 січня 2015 р. переселено 183 особи, що мали карту поляка або відповідали умовам її отримання. Евакуйованих з Донбасу поселили у навчально-відпочинковому центрі

благодійної організації «Карітас» у Рибках (північно-східна частина Польщі, 155 осіб) та пансіонаті Кабінету Ради Міністрів (28 осіб) [9, с. 5], опіку над якими взяло Міністерство внутрішніх справ та РКЦ.

Згодом, у жовтні 2015 р., польський уряд також розпочав евакуацію етнічних поляків з Маріуполя та прилеглих до нього районів (Першотравневий, Володарський, Новоазовський). Причиною для розгортання програми репатріації у цьому випадку став обстріл (24 січня 2015 р.) бойовиками Маріуполя, внаслідок чого загинуло понад 30 мирних жителів. У підсумку, 23 листопада, близько 190 осіб з Маріуполя перетнуло польський кордон [12, с. 2].

Програма адаптації осіб польського походження, що включає психологічну, медичну і матеріальну допомогу, а також професійну консультацію та організацію інтенсивного курсу польської мови й принципів життя у цій країні, розрахована на шість місяців. Упродовж цього часу переселенці матимуть можливість завершити всі формальні юридичні питання та удосконалити знання польської мови. Як і у випадку з особами евакуйованими з Донбасу, ця група переселенців отримала постійний дозвіл на проживання. Вони матимуть такі ж права, як громадяни Польщі, за винятком права голосу на виборах.

Отже, наразі РКЦ на Донбасі та у Криму, як і більшість Церков, не має належних умов для нормального функціонування і розвитку. Віруючі на окупованих територіях позбавлені можливості вільно сповідувати свою релігію, священники проводити обряди, висловлювати свої погляди та переконання. Під гучними гаслами захисту православ'я, окупаційна влада знищує усіх, хто не згоден будувати «русский мир» в Україні та лобіювати інтереси чужої держави – держави-агресора.

Список використаних джерел

1. Бесіда з єпископом з Криму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmc.in.ua/templates/інтерв'ю/13549>.
2. Боевики закрыли римско-католический приход в Луганске [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.informator.lg.ua/archives/12880>.
3. Єпископ із Криму «Не засуджуйте нас» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2015/01/129291>.
4. Із Криму почали висилати католицьких священників [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/category/news/ukraine/page/9>.
5. Католики Крима в ізоляції і страхі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.katolik.ru/strany-sng/118920-2-tys-katolikov-v-krimu>.
6. Католический Крым [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.crimeacatholic.info/http://radiomaria.org.ua/>.
7. Коли Бог стає зброєю. Переслідування за релігійними переконаннями в ході воєнного конфлікту на сході України. Квітень 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/.../2015.04_Report_Religious_persecution_in_occupied.
8. На священників відкрили полювання – єпископ Станіслав Широкоградюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2014/07/120620>.
9. Нове життя біженців із Донбасу у Польщі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.polradio.pl/5/198/Artykul/193905>.
10. Отець Павло Вітек розповів про перебування у полоні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2014/05/117220>.
11. Польський священник після полону у терористів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2014/05/117129>.
12. Поляки з Маріуполя сьогодні прибудуть до Польщі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.polradio.pl/5/38/Artykul/230000#sthash.612tvYh9.dpuf>.
13. Продовжено перереєстрацію релігійних організацій Криму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mirvam.org/2014/07/05/>.
14. Римо-католики Донецька святкували Вербну Неділю в катедрі УГКЦ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rkc.in.ua/index.php?l=u&m=n&f=a201503&p=20150329>.
15. Стараюся любити кожного, кого Бог ставить на дорозі мого життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmc.in.ua/.../103495>.
16. США назвали сепаратистів Донбасу і російських окупантів порушниками релігійних свобод [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/news/27306552.html>.
17. Харківсько-Запорізька дієцезія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rkc.in.ua/index.php?l=u&m=k&f=dhz#ldhz>.
18. Храм у Севастополі повернуть католикам? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kyrios.org.ua/news/.../18997>.
19. Хронологія терору: бойовики «ДНР» і «ЛНР» переслідують християн Донбасу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1470%253A1&catid=34%253Aua&Itemid=61&lang=uk.
20. Чи залишаться у Криму католики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.catholicnews.org.ua/chi-zalishatsya-u-krimu-katoliki>.
21. Яку з Церков на Донбасі не утискають бойовики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.credo-ua.org/2015/01/129306>.

Оксана Ворон

**ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ РИМО-КАТОЛИЧЕСКОЙ ЦЕРКВИ
НА ОККУПИРОВАННОЙ ТЕРРИТОРИИ УКРАИНЫ:
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ**

Статья посвящена исследованию проблемы функционирования Римо-католической церкви в условиях дестабилизации общественно-политической жизни независимой Украины. Освещено положение Церкви на оккупированных территориях восточного региона и аннексированного полуострова Крым.

Ключевые слова: Римо-католическая церковь, Украина, аннексия Крыма, оккупированные территории, религиозные преследования.

Oksana Voron

**OPERATION ROMAN CATHOLIC CHURCH IN THE OCCUPIED TERRITORIES
UKRAINE: PROBLEMS AND PROSPECTS**

The article is devoted to problems of functioning of the Roman Catholic Church in the conditions of destabilization of socio-political life of independent Ukraine. Illuminated the situation of the Church in the occupied territories of the Eastern region and annexed the Crimea Peninsula.

Key words: Roman Catholic Church, Ukraine, the annexation of Crimea, the occupied territories, religious persecution.